

Resor och trafiksäkerhet inom

IKSU

Trafiksäkerhetspolicy

Alla persontransporter inom föreningen ska vara trafiksäkra och miljöanpassade. Det gäller inte minst barn och unga. IKSU strävar efter att minimera riskerna så att ingen ska dö eller skadas allvarligt till följd av trafikolyckor. Vi arbetar också aktivt för en hållbar miljö, vi strävar efter att förebygga och minska miljöpåverkan med effektiva transporter.

Riktlinjer

Dessa riktlinjer är skrivna för alla transporter som samordnas av föreningen. Vi tillsammans tar ett aktivt ansvar och verkar för ökad trafiksäkerhet och långsiktigt hållbar miljö.

Generellt gäller att vi väljer säkra, miljöeffektiva och kostnadseffektiva transporter. Vid resor under ca 500km enkel väg kan bilar/minibussar användas, när resorna är längre än så är grundregeln att vi inte kör själva*. För längre resor bör bussbolag anlitas, tåg kan också vara ett bra alternativ om möjligt eller flyg. Flyg inom Sverige kan bokas när omständigheter gör att andra färd sätt inte kan användas, tex. pga. långa restider. Flyg till Stockholm kan med fördel kombineras med hyrbil/buss/tåg för resor söder om Stockholm.

Resa med bil (hyrbil/minibuss/privat bil)

För resor med egna förare ska hyrbil/minibuss användas i möjligaste mån. Privata bilar kan användas i andra hand om till exempel avståndet, antalet passagerare etc. gör att hyrbil inte är motiverat.

Föraren

- följer gällande trafikregler och hastighetsbestämmelser samt anpassar hastighet efter rådande väglag.
- är erfaren och har god kunskap om det fordon som används.
- är nykter och drogfri.
- har med sitt körkort.
- kör ekonomiskt och miljöanpassat.
- använder inte mobilen eller annan kommunikationsutrustning i handen när denne kör.
- bör i möjligaste mån vid resor till och framförallt från fysisk ansträngande aktivitet inte vara en utövare. Om föraren deltagit i fysiskt ansträngande aktivitet ska denne ha hemresan i åtanke och planera så att hen inte är för trött. Föraren ska vara medveten om riskerna som finns med trötthet i trafiken.

Resan ska planeras så att det finns gott om tid och om möjligt att det finns flera förare i fordonet så att man kan bytas av vid ratten. Samåk alltid då det går men ta aldrig fler passagerare än vad fordonet är avsett för.

*Diskutera med sektionskoordinator innan resan om dessa riktlinjer blir ett hinder för er tänkta resa.

Fordonet

Minibuss/hyrbil:

- ska uppfylla säkerhetskraven för minst fyra stjärnor vid provning enligt Euro NCAP.
- uthyrningsfirman ska vara ansluten till [Branschförbundet Biluthyrarna Sverige](#) och uppfylla dess regler och policys.
- självriskreducering och eliminering **ska** köpas till vid bokning.
- ska vid behov förses med lastnät mellan bagageutrymme och lastutrymme.
- förare av minibuss rekommenderas att ha haft körkortet i minst 5 år. Vid körning på vintervägar ska föraren gå den halkkörningsutbildning som IKSU erbjuder.

Privata bilar:

- ska vara godkända vid besiktning.
- ska ha trepunktsbälten till alla passagerare som också ska användas.
- ska ha godkänt mönsterdjup på sommardäck/vinterdäck.
- bör ha krockkudde på förarplats och passagerarplats fram.
- ska vid behov förses med lastnät mellan bagageutrymme och lastutrymme.
- bilägaren ska innan resan upplysas om att eventuella kostnader som kan uppstå kring bilen, t.ex. om olycka skulle inträffa hänvisas till privat försäkring.

IKSU har personskadeförsäkringar för alla medlemmar, ideella ledare och anställda.

Halkkörningsutbildning

IKSU erbjuder varje år en halkkörningsutbildning till de förare som transporterar medlemmar på vintervägarna. Förare av minibussar på vinterväglag ska gå denna.

Vid barn och unga

IKSU rekommenderar att barnens föräldrar skjutsar till och från aktivitet i möjligaste mån.

- Föraren ska vara medveten om det särskilda ansvar det innebär att skjutsa barn och unga och vidta extra försiktighet.
- Föraren ska se till att alla passagerare under 15 år använder säkerhetsbälte. (Bältet ska ligga an mot axeln, så nära halsen som möjligt. Höftbandet ska löpa över höften, inte över magen.)
- Huvudregeln för barn är att barn som är kortare än 135 cm ska använda en särskild skyddsanordning, det vill säga babyskydd, bilbarnstol, bältesstol eller bälteskudde istället för eller tillsammans med bilbältet. Läkare och forskare rekommenderar att barn ska använda bältesstol eller bälteskudde tills de är 10–12 år.
- Kom ihåg att barnstol, oavsett vilken, aldrig ska placeras på passagersätet fram med aktiv krockkudde.

Läs mer i [Transportstyrelsens föreskrifter om användning av bilbälten och av särskilda skyddsanordningar för barn](#) och på Trafikverkets hemsida [Så skyddar du barnen](#).

Köpta transporter – Bussar

Bussbolag som anlitas ska tydligt informeras om IKSU:s trafiksäkerhetskrav i upphandlingen. IKSU ställer följande krav:

- Bussar skall vara anslutna till svenska bussbranschens riksförbund (BR) och uppfylla dess regler och policys. www.bussbranschen.se
- Bussbolaget förbinder sig att följa gällande trafikregler och Trafiklagstiftning.
- Vi hyr endast bussar med trepunktsbälten till samtliga passagerare, som också ska användas.
- Föraren har minst 24 månaders yrkeserfarenhet, följer gällande trafikregler och hastighetsbestämmelser samt anpassar hastighet efter rådande väder/väglag och följer de regler som gäller för kör- och vilotider.
- Vid dåligt väder bör ej s.k. dubbeldäckare användas. Under vintern ska det bussbolag som anlitas rådfråga Vägverkets trafikinformation om väglag.
- Samåkning med andra inom/utanför föreningen i Umeås närområde ska eftersträvas.

Egna transporter – cykel och fotgängare

- Alla som cyklar bör ha cykelhjälm. Alla under 15 år ska ha cykelhjälm både när man cyklar och blir skjutsad på cykel (lagstadgat).
- Enligt lag ska cykeln alltid ha ringklocka och fungerande broms.
- Godkänd belysning och reflexer krävs vid färd under mörker.
- Använd cykelbanor då de finns, annars ska du cykla på höger sida av körbanan.

Om olyckan trots allt är framme

Inför resan, tänk på att alltid ha:

- en laddad mobiltelefon
- koll på var ni befinner er (för att snabbt kunna meddela uttryckning)
- lista med namn på alla som är med på resan, ev. sjukdomar/svåra allergier som sjukvårdspersonal kan ha nytta av samt telefonnummer till anhöriga. Denna lista ska alla ledare ha kännedom om.
- sjukvårdsväska och första-hjälpen kunskaper.
- utskrivna **Handlingsplan vid olycka**. Denna ska alla ledare ha kännedom om, ta gärna för vana att läsa igenom innan avfärd.
- inför resan utsett en ansvarig ledare som vid olycka fördelar arbetet, se handlingsplan.

Vid akut situation - ring 112

Ring IKSU:s krisgrupp - 090-71 24 71

Handlingsplan vid olycka

Vid akut situation - ring 112

Ring IKSU:s krisgrupp 090-71 24 71

Polis - ej brådskande 114 14

Första insatsen

1. En person larmar 112. Följande uppgifter ska lämnas när du ringer:
  - Vem är du som ringer?
  - Vad har hänt?
  - Var befinner ni er? Dvs var ska räddningspersonal bege sig.
Om platsen är svår att hitta – var kan du möta dem och visa vägen?
  - Hur många är skadade och ungefär hur allvarliga är skadorna?

Samma person möter upp utryckningen.

2. En eller två personer tar hand om ev. skadade, välj de med bäst vårdkunskaper. Ge första hjälpen.
  - Säkerställ andning och blodcirkulation hos den/de skadade.
  - Stilla blödningar.
  - Stöd benbrott.
  - Håll skadade personer varma. Lämna aldrig skadade ensam, försök lugna.
3. Förhindra ytterligare olyckor, en person varnar andra trafikanter (ställ ut triangel).
4. En följer med transporten till sjukhuset.
5. En samlar de övriga i gruppen och informerar vad som hänt.
6. Informera IKSU:s krisgrupp vid läge. 090–712471
7. En tar hand om polis och ev. media. All kommunikation med media sker i samråd med IKSU:s krisgrupp, gör inga uttalanden innan ni haft dialog. Hänvisa alltid till räddningschefen på olycksplatsen vad gäller räddningsarbetet och fakta kring själva olyckan.

Vid dödsfall

Vid svårare olycka och/eller dödsfall kontakta IKSU:s krisgrupp direkt. Krisgruppen ansvarar för åtgärder kopplade till dödsfall och kontakter med media. Polis eller sjukvårdspersonal är de som kontaktar anhöriga vid dödsfall, det bör ske skyndsamt. Det du kan göra är att larma och påkalla utryckning snabbt.

Vidare insatser

- Samråd med IKSU:s krisgrupp. Diskutera behovet av krisstöd (jourhavande präst, POSOM etc)
- Samla alla som berörts av olyckan och ge så mycket information om händelsen som möjligt. Informera sakligt och spekulera aldrig om händelsen och orsaksförlopp.
- Ge tid för frågor och samtal kring det som har hänt. Ge alla som vill möjlighet att komma till tals. Alla reagerar olika i krissituationer och det är inte alla som omedelbart känner för att prata om det inträffade. Var tolerant.
- Förbered gruppen på att det är normalt att oväntade reaktioner på händelsen kan komma efteråt. Uppmana alla att kontakta sina anhöriga och berätta vad som inträffat så att de även kan få stöd hemifrån.
- Säkerställ att ingen sätter sig och kör bil i chocktillstånd.
- Se till att alla får i sig mat och dryck.
- Se till att ingen är ensam på kvällen/natten om en efterreaktion skulle uppstå.
- Kalla till återsamling på morgonen dagen därpå om det är övernattnings.
- Vid händelser som väcker starka krisreaktioner bör en ny uppföljning göras inom 4–6 veckor för att kunna fånga upp om någon fortfarande mår dåligt över händelsen. Om någon fortfarande uppvisar tecken på krisreaktioner som gör det svårt för personen att klara av studier eller arbete kan man uppmana personen att söka professionell hjälp

Försäkringsinformation

IKSU har en Grundförsäkring hos Folksam som gäller för ledare/tränare/förtroendevalda, ej aktiva utövare/deltagare samt anställda. Den ersätter olycksfallsskador som inträffar då man utför uppdrag åt föreningen samt vid resor till/från dessa uppdrag.

Kontaktinfo: Vänd dig till sektionskoordinator. Anmälan görs via föreningens HR-avdelning.

IKSU:s medlemmar kan ta del av en Akutskadeförsäkring via SAIF (Sveriges Akademiska Idrottsförbund). Den gäller för alla medlemmar och ersätter olycksfallsskador. De kostnader som ersätts avser akutersättning, tandskadekostnader, sönderklippta kläder och idrottsutrustning i samband med vård samt skadade idrottskläder och glasögon.

Till denna försäkring kan den drabbade själv anmäla olyckan. Anmäl här: <http://www.studentidrott.se/foreningen/forsakring/>

Bilaga: <https://www.hlr.nu/wp-content/uploads/2018/03/Handlingsplan-Vuxen-HLR-2016.pdf>

